

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, број 10/13, 142/14, 103/15, 101/16, 35/23, 92/23 и 94/24), члана 32. Закона о локалној самоуправи, („Службени гласник РС“, број 129/07 и 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21- др. закон), члана 40. и 152. Статута Општине Владичин Хан („Службени гласник Града Врања“, број 7/24-пречишћен текст), а по прибављеном Решењу о давању предходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 000561124 2026 14840 007 001 000 001 од 18.02.2026. године, Скупштина Општине Владичин Хан на седници одржаној, дана 23.03.2026. године, донела је

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ВЛАДИЧИН ХАН ЗА 2026. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Према просторном плану Републике Србије, општина Владичин Хан спада у ред функционално урбаних подручја националног значаја. Општина се налази у средишту комуникационих праваца, који представљају саобраћајну артерију изузетног значаја и Средњу Европу спајају са источном и јужном Европом. Општина лежи на важним саобраћајницама – железничкој прузи и аутопуту (коридор 10) који од Београда и Ниша (са севера) воде ка Скопљу (на југ) и магистралном путу који води ка српско-бугарској граници и граничним прелазима "Стрезимировци" и "Рибарци". Саобраћајна удаљеност Владичиног Хана од Београда износи 333 km, Приштине 112 km, Новог Сада 409 km, Ниша 91 km и Скопља 112 km. Од државних граница с Бугарском (гранични прелаз Стразимировци) удаљен је 52 km, док је од државне границе с Македонијом (гранични прелаз Прешево) удаљен је 67 km.

Општина административно припада Пчињском округу чије је седиште у Врању. Територија Општине простире се између 280 метара (у долини Јужне Мораве) и 1442 метара надморске висине (врх Влајна на Кукавици).

Територија општине Владичин Хан захвата површину од 366 km², на којој постоји 51 насеље.

Досадашњи развој је у првом реду био везан за коришћење потенцијала за пољопривреду, који су примарна вредност овог краја, као и за развој привредних капацитета чија се производња заснивала на преради пољопривредних производа, дрвета и минералних сировина (камена), као и коришћењу мање квалификоване радне снаге и коришћењу предности положаја саме општине која се налази у јужном делу Србије. Због тога су највише били активирани и развијани програми из области прехранбене, текстилне, металске, дуванске, дрвне индустрије, прераде грађевинских материјала и др. Предузећа су сконцентрисана у Владичином Хану и индустријској зони између Лепенице и Суве Мораве, као и у зони Прекодолце - Житорађе.

Природни услови и животна средина: У структури општинске територије последњих година на пољопривредно земљиште отпада око 47 %, од чега је око 80 % обрадиво. Терени су углавном у сточарском планинском рејону (у појасу изнад 600 mпv налази се 57 % општинске територије), а само зоне у долини Јужне Мораве, Врле и притока су у сточарско – воћарско – виноградарском рејону. Нагиби терена у делу подручја у алувиону Јужне Мораве су незнатни, јер се овај део терена налази у равници. Остали делови побрђа на ободу котлине налазе се на мање или више нагнутом терену (до 5, максимално 10% до 15%), при чему су поједини делови на изузетно стрмим падинама у долинама притока које се са запада спуштају ка Морави (20-30%).

Планински терени Кукавице и Чемерника су стрмији а терени у долини Врле ка Сурдулици су блажи и нижи (око 15, максимално 20%). Просечна надморска висина Владичиног Хана износи 328 m, највећи део заузима брдско-планинско подручје и налази се у зони умерено континенталне климе.

Средња годишња температура ваздуха у Владичином Хану износи 11,1° С. Годишњи распоред и сума падавина (715,1 mm) погодују биолошкој егзистенцији људи и организовању различитих грана аграрне

производње.

Насеље је настало и развија се у зони богатој водама – подземним и површинским. Реке које пресецају урбану територију су Јужна Морава, Врла, Калиманка, Топило и Дулан. Оне истовремено имају и велики хидролошки значај, нарочито Јужна Морава и Врла. Уз то у хидрографији околине Владичиног Хана посебан значај имају изградња Хидроенергетског система "Власина" и Јовачка језера. Јовачка језера – девет малих језера, од којих су три већа: Доње, Црквено и Русимово, припадају групи природних језера урвинског порекла.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Према Попису становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2022 године на територији општине живи 17532 становника различите етничке припадности са доминантним српским становништвом и становништвом православне вероисповести. 8.751 становника општине су мушкарци а 8.781 жене. У граду живи 7.433 становника, што износи 42,40 % укупног становништва, а у сеоским месним заједницама живи 10.099 становника, што износи 57,60 % укупног становништва општине. По попису из 2022. године број домаћинства на територији општине Владичин Хан износи 6.465, број само сеоских домаћинства је 3.784 (987 са 1 чланом, 1.177 са 2 члана, 690 са 3 члана, 503 са 4 члана, 274 са 5 члана и 253 са 6 и више чланова), од чега су 2.317 пољопривредна газдинства. Просечан број чланова по домаћинству износи 2,71. У структури домаћинства према броју чланова, веће учешће имају домаћинства са 1 или 2 члана (укупно око 54,68 % од укупног броја).

Општина има 51 катастарску општину, 45 месних заједница и 2 месне канцеларије.

Густина насељености на територији општине Владичин Хан је за 26,69 % мања у односу на густину насељености у Републици. Густина насељености на нивоу целе општине износи 47,90 становника/км². Просечан број чланова домаћинства је, према истом попису 2,71 што је испод просека Србије, који износи 2,85.

Пад укупног броја становника у периоду 2002-2011. износи 11,70%. Док за период 2011-2022 овај пад је нешто већи 15,69%. Генерално посматрано изразит је тренд пада броја становника што је последица миграторних кретања и негативног природног прираштаја.

Неповољни демографски трендови су резултат стагнације привреде и друштвеног развоја у последњих 15 година. Унутрашње миграције (унутар општине, из планинских насеља у седиште Општине) су биле изразите и одвијале се у последње четири деценије прошлог века.

Спољне миграције (из општине у развијеније регионе) су константне до данас. Осим социо-економских мотива за унутрашње и спољне миграције, највише утицаја на расељавање становништва из планинских насеља је имала веома лоша саобраћајна приступачност тих подручја. Радни контингент становништва (15–64 година) према полу показује доминацију жена за 0,38 %.

Старосна структура становништва указује на добар радни потенцијал општине јер је просечна старост становништва 44,89 године, а индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) Полна структура становништва је у односу 50,09 % женске, наспрам 49,91 % мушке популације.

Диверзификација руралне економије: По попису из 2022. године од укупно од укупно 14.599 активног становништва (на читавој територији општине) број оних који обављају неко занимање је 11.899 лица, односно 81,51 %, док је 2.700 незапослено, што чини 18,49 %. У образовној структури становништва на територији општине Владичин Хан старог 15 и више година (15.187), са средњим образовањем је 7.615 лица или 50,14 %, са основним образовањем 3.506 лица или 23,08 %, са непотпуним основним образовањем 1.562 лица или 10,28 %, са вишим образовањем 757 лица или 4,98 %, са високим образовање је 1.376 лица или 9,06 %, без школске спреме је 342 лица или 2,26 % и са непознатим образовањем 29 лица или 0,19 %.

У руралним подручјима развој пољопривреде има ограничене могућности, па се због тога тражи могућност алтернативног начина запошљавања. Ту посебан, број оних који обављају неко занимање је значај може да има развој других економских (непољопривредних) активности на пољопривредним газдинствима, као и развој различитих врста активности и сервиса који нису тесно везани за пољопривреду. Генерално гледано, постоји знатан потенцијал у туризму руралног подручја, који је само

делимично искоришћен. Подршком додатним могућностима запошљавања могу се у неким срединама зауставити негативни трендови депопулације и напуштање села. Диверзификација активности на газдинствима неопходна је за запошљавање и одрживи развој руралних подручја, и њоме се може придонети бољем уравнотежењу регионалног развоја у економском и социјалном смислу. Локалне специфичности које се могу ставити у функцији сеоског туризма: извори воде, Јовачка језера... Природне лепоте и велики број незапослених, поготову жена, представљају развојну шансу сеоског туризма.

Рурална инфраструктура: Саобраћајна инфраструктура и јавна расвета:

Владичин Хан пресеца магистрална железничка пруга нормалног колосека Београд– Младеновац– Ниш– Прешево– граница Македоније, за јавни путнички и теретни железнички саобраћај. Железничка пруга пресеца урбану површину Владичиног Хана у њеном средишном делу.

На територији општина Владичин Хан има државни путеви I реда (64,5 км), државни путеви II реда (54,0 км) и локални-општински путеви (284,3 км).

Државни путеви су готово у целокупној дужини покривени асфалтом.

Локални-општински путеви представљају 70% укупне дужине путева и о њима се стара општина Владичин Хан. Од укупне дужине локалних путева 20% је прекривено асфалтом (56,4 км), 49% локалних путева је направљено од туцаника (139,9 км) и 31% локалних путева је прекривено земљом (89,0 км). Дужина путева по км² је скоро двоструко већа од просека Републике Србије.

Стање улица, мостова и јавне расвете је у граду и у сеоским срединама задовољавајуће.

Комунална инфраструктура:

Водоснабдевање градског насеља Владичин Хан (2.113 корисника), као и 14 суседних сеоских насеља (3.043 корисника), што укупно износи 5.156 корисника, обезбеђивање и одржавање водоводне мреже врши ЈП "Водовод" Владичин Хан. Укупна дужина водоводне мреже је 92 км. Водоснабдевање градског водовода врши се из Власинског језера, тако да је квалитет воде задовољавајући. Међутим, треба напоменути да се вода која се користи за снабдевање града користи и за покретање Хидроцентрале "Врла IV", те у периоду ремонта хидроцентрале у трајању од месец дана град остаје без воде. У том случају користе се алтернативни бунари на Јужној Морави у селу Лепеница чији капацитети сада задовољавају потребе града, имајући у виду да неколико година уназад ремонт хидроцентрале у трајању од месец дана почиње негде средином септембра. Остала насељена места снабдевају се водом из локалних бунара и преко изграђених сеоских водовода, односно каптираних извора.

Канализација постоји у градском насељу и у неколико околних месних заједница (део Прекодолца, део Полома, део Репинца, део Суве Мораве, део Стубла и цело Калиманце). Укупна дужина канализационе мреже износи 35 км., а број корисника је 2.814. У већини села канализација не постоји. Атмосферска канализација постоји у дужини од 7.520 м или око 29 % од укупне дужине улица.

Сакупљање и одвожење смећа: Организованим сакупљањем отпада су обухваћене заједнице у којима живи преко 79% становништва општине. Сакупљање се не врши из удаљенијих и разуђених сеоских заједница у којима живи 21% становништва општине. Послове сакупљања и одлагања комуналног отпада врши компанија PWW (Porg Werner & Weber) из Лесковца. Одлагање отпада врши се код Регионалног центра за селекцију комуналног чврстог отпада Рециклажни центар-Лесковац (центар за селекцију, компостиште, санитарна депонија и трансфер центар).

Проблеми са тржиштем пољопривредних производа узрокују несигурност у приходе пореклом из пољопривредних делатности. Производи се продају накупцима (стока и млечни производи). Продаје се локалном становништву углавном у урбаним деловима општине.

Равничарска села су са скоро 90% покривена мрежом фиксне телефоније док фиксна мрежа у брдским селима је око 60%. Покривеност мобилном телефонијом је скоро 100% на целој територији Општине. Поштански саобраћај је доступан и до најудаљенијих села а интернет у равничарским селима, док у брдским селима у којима доминира старо становништво и не постоји изражена потреба.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: По подацима из 2023. године (Попис пољопривреде – Општине и региони у Републици Србије 2024.): Коришћено пољопривредног земљишта на територији Општине износи 5.877,37 хектара, и то : окућнице 161,6 ха, оранице и баште 2.001,09 ха, воћњаци 1.754,66 ха, виногради

7,34 ха, ливаде и пашњаци 1.950.78 ха, расадници 1,4 ха и остало 0,5 ха.

У структури привреде, пољопривреда представља утицајну грану привреде на читавом подручју општине, са посебним нагласком да је то пољопривреда индивидуалног сектора. Иако се може закључити да подручје општине има повољне услове за развој пољопривреде, нарочито воћарства и сточарства (саобраћај, рељеф, клима, заступљеност пољопривредног земљишта), она је и даље на незавидном нивоу. Разлози за то су многобројни: слаба економска моћ становништва, коришћење расположивих ресурса на веома екстензиван начин, уситњеност обрадивог земљишта пољопривредних газдинстава (просечно 2,36 ха по газдинству), старосна структура пољопривредног становништва (просечна старост пољопривредника је 44,89 године), мала покривеност системима за наводњавање, непокривеност противградним мрежама, недостатак складишног простора и сигурних канала продаје, немогућност примене савремених агротехничких и зоотехничких мера итд. Доминира веома застарела пољопривредна механизација, чак преко 30 година старости.

На основу разговора обављених на терену постоји сазнање да се при подизању вишегодишњих засада не врши агрохемијска анализа земљишта што указује на неадекватну припрему земљишта са аспекта ђубрења. Честа је појава да се земљиште и не риголује за пре подизања вишегодишњих засада, тако да такав начин рада негативно утиче на развој пољопривреде јер изазива одређене сумње у потенцијалну плодност земљишта.

Општина Владичин Хан има компаративне предности у пољопривредној производњи у погледу добре комбинације природних ресурса и климатских услова, што посебно погодује одређеним видовима ратарске, повртарске, воћарске и сточарске производње. Природни услови и развој наведених видова пољопривредне производње чине 27% идентификованих потенцијала у селима.

Пољопривредна производња је заступљена на великом броју газдинства и у основи се производи за сопствену потрошњу док се мање количине пољопривредних производа продају на тржишту. Ово је посебно битно за удаљеније руралне области. Приходе од продаје ових производа газдинство користи за куповину семена, садног материјала, плаћање трошкова у продавницама, плаћање здравствених услуга, образовање и путовања.

На другом месту идентификованих потенцијала са 24,69 % долази диверсификација активности на газдинствима која обухвата сеоски туризам, производњу ракије, сакупљање и прерада шумских плодова и лековитог биља, експлоатација приватних шума и др. Природне вредности општине, разноврсни облици културних добара и други облици културног наслеђа представљају значајан потенцијал развоја сеоског туризма.

Сакупљање шумских плодова и лековитог биља представља јак потенцијал, јер становништво поседује потребно знање и вештине потребне за организовану експлоатацију ових природних ресурса. Код 40% села прикупљање и продаја шумских плодова представља сезонски извор прихода за домаћинства. Откупна места углавном су организована од стране откупљивача који се дужи временски период баве прикупљањем и откупом воћа и шумских плодова.

Општина Владичин Хан припада подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди услед природних и социјалних ограничења (Правилник о одређивању подручја са отежаним условима рада у пољопривреди "Сл. гласник РС", бр. 20/25). Присуство самачких и старачких домаћинстава у укупној руралној популацији општине креће се око 23,12 %. Њихова зависност од пензија и социјалних давања је већа од 90%, док је искоришћеност ресурса од 5% до 50%. У оним старачким домаћинствима у којима је још увек присутан скроман обим искоришћености ресурса ради се о производњи за сопствене потребе и потребе чланова домаћинства која живе у граду. Анкетно истраживање је показало ниску заступљеност младих у одлучивању (испод 25%). Ово је последица тога што млађи чланови домаћинства (који су најчешће завршили средњу школу) своју перспективу виде у запослењу ван домаћинства и не преферирају да се укључују у руковођење газдинством уколико није неопходно.

Укупна површина пољопривредног земљишта на територији Општине Владичин Хан у државној својини која се тренутно даје у закуп износи око 182,8021 хектара, а до сада је издато у закуп 262,88 ха.

Вишегодишњи засади: На овом подручју се производе све врсте континенталног воћа које се иначе гаје у Републици Србији (коштичаво, јабучасто, јагодасто и језграсто), на површини око 1.754,66 ха, што износи 29,85% од укупне површине коришћеног пољопривредног земљишта. Оно се углавном користи за задовољење сопствених потреба – потрошњу у свежем стању и прераду у домаћој радиности (алкохолна и

безалкохолна пића, суво воће, џем, пекмез, компот и др). Мање количине воћа се износе на пијацу и предају прерађивачким капацитетима. У сортименту гајених врста воћа скоро подједнако су заступљене аутохтоне и савремене сорте. У новим засадима се углавном гаје високопродуктивне сорте. Када је у питању систем узгоја, доминирају полуинтензивни и екстензивнији засади. Интензивних засада је мало, и они су углавном заступљени на окућницама и у аматерским засадима. Ниски и колебљиви приноси (укупно и по јединици површине) су поуздан индикатор екстензивне и натуралне производње. Од осталих врста воћа на подручју општине Владичин Хан гаје се: трешње, кајсије и брескве из групе коштичавог, затим крушке и дуње из групе јабучастог, ораси из групе језграстог, и најзад малина, јагода и купина из групе јагодастог воћа.

Од 2012. године на територији општине Владичин Хан дошло је до повећање површина под засадима малина, тако да на територији општине Владичин Хан укупно има око 120 хектара под засадима малине, што обезбеђује солидне приходе пољопривредним газдинствима, као и запошљавање радника за обављање сезонских радова у пољопривреди.

Као подстицајну меру за развој пољопривреде-воћарства, Општина Владичин Хан делила је саднице воћа регистрованим пољопривредним газдинствима, а од 2016. године додељивана су подстицајна средства за набавку садница воћа и набавку опреме за наводњавање, 2021. године и подстицајна средства за набавку опреме и пољопривредне - воћарске механизације, 2022. године додељивана су подстицајна средства искључиво за набавку садница воћа и винове лозе све у циљу подизања нових вишегодишњих засада воћа, а 2023. године додељивана су подстицајна средства за набавку садница воћа и набавку опреме за наводњавање и пчеларство, за набавку пластеника и за набавку опреме и пољопривредне - воћарске и ратарске механизације, а све у циљу реализације програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Владичин Хан за текућу годину .

Пољопривредно земљишта у државној својини на територији Општине Владичин Хан у површина од око 240 хектара у комплексу, издато је у закуп правним лицима: НЕКТАР ДОО Бачка Паланка у КО Житорађе и LAZAR ДОО BLACE у КО Прекодолце, где су на тој површини закупци подигли нове засаде воћа, повећали површину под засадима воћа и омогућили запошљавање нових радника.

Пчеларство:

Пчеларство представља малу, али изузетно атрактивну и профитабилну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ.

По попису из 2023. године укупан број кошница пчела на територије општине Владичин Хан износио је 10.157 на дан 30. септембар 2023. године. Удружење пчелара „Медена“ Владичин Хан је основано 2000. године, а данас броји око 40 члана. Чланови друштва у свом поседу имају око 3.500 пчелињих заједница, са просечном годишњом производњом од 12 кг по кошници (просек 2020. до 2025. година). Удружење пчелара „Морава“ Стубал је основано 2015. године, данас има 15 члана. Чланови друштва у свом поседу имају око 1200 пчелињих заједница. Пчелари са територије Општине Владичин Хан су добро обучени за пчеларску делатност и остварују високе приносе пчелињих производа, што су показали и у претходном периоду 2020-2025. године. Продајом меда произвођачи са територије општине имају већи прилив финансијских средстава у односу на друге пољопривредне производе. Владичин Хан је општина која располаже са задовољавајућом количином медоносног багрема, пре свега, а затим и ливада. Потражња и сигуран откуп меда потврђује да су улагања у пчеларство потпуно економски оправдана. Приметно је интересовање за бављење пчеларством код младих, као и код жена што доводи до повећања броја пчелара и пчелињих заједница а на задовољство воћара, посебно малинара.

За даљи успешан развој пчеларства на подручју Општине Владичин Хан посебно је важно да се настави са побољшањем расног састава и квалитета пчелињих матица, да се активно ради на повећању броја пчелара и пчелињих заједница по једном пчелару, као и да се посвети посебна пажња здравственом стању пчела.

Сточни фонд: Према последњем попису пољопривреде у Владичином Хану, број стоке по врстама на дан 30.09.2023. године, заступљено је: 1.034 говеда на индивидуалним пољопривредним газдинствима (од тога краве-музаре 576, 3072 свиња углавном товних за индивидуалне потребе са учешћем од 10% свиња прасиља, 1004 оваце, 673 козе и 8 коња.

У периоду од 2016-2018. године из буџета општине Владичин Хан додељивана су подстицајна средства за

развој пољопривреде регистрованим пољопривредним газдинствима за набавку женске телади - уматичена, а у 2019. години додељена су подстицајна средства за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса говеда, а све у циљу развоја пољопривреде-сточарства и повећања сточног фонда на територији општине Владичин Хан.

Према тренутним подацима добијених од службе за обележавање стоке на територији општине Владичин Хан заступљено је 420 краве на индивидуалним пољопривредним газдинствима, 310 овце и 170 козе. У односу на последњи попис пољопривреде и тренутног стања у сточном фонду, дошло је до рапидног смањења сточног фонда и самим тим незаинтересованости пољопривредних газдистава за бављење сточарством.

Објекти за смештај стоке су углавном старије градње. На газдинствима ЈЛС углавном је заступљен традиционални начин сточарске производње. Биланс сточарске производње показује висок несклад између постојећег стања и реалних могућности ресурса. Услед оваквог стања, као реални проблем може се очекивати недостатак довољних количина стајњака као органско ђубриво, а што може бити и опасно по биљну производњу.

Механизација, опрема и објекти: Према досадашњим подацима (претходни пописи и интерни подаци) пољопривредна газдинства на територији општине Владичин Хан поседују механизацију, која је по броју и застарелости у лошем стању и износи 3.365 трактора и 33 комбајна. Од укупно 33 комбајна на подручју општине скоро сви су старији од 10 година, а већи део је и технички неисправан. По попису из 2023. године доступни су само подаци о врсти механизације на нивоу Пчињског округа, али не и по општинама.

Сама пољопривредна производња је екстензивна и није тржишно оријентисана, заснована је на застарелој механизацији и технологији. Механизација је у просеку стара око 35 година. Већина фармера производи за своје личне потребе а евентуални вишкови се продају на локалном тржишту. Опремљеност објеката за смештај стоке је врло неуједначен и зависи од степена специјализације и величине стада. Мали број пољопривредних газдистава су током последње деценије имала значајне инвестиције у унапређење стандарда, изградњу и проширење постојећих капацитета. Ови објекти су технички добро опремљени и испуњавају захтеве предвиђене стандардима о добробити животиња. И поред тога, управљање стајњаком и његово складиштење остаје један од кључних проблема са којим се суочава већина великих, али и део малих произвођача. Опремљеност пољопривредних газдистава објектима за складиштење репроматеријала и финализацију пољопривредних производа је ниска. Углавном се користе постојеће „економске зграде“ и помоћни објекти на газдинству.

Радна снага: Заостатак у руралном развоју у протеклом периоду је резултирао миграцијама људи са села у градове и емиграцијом младих људи са села. Такве негативне друштвене појаве, не доводе само до одређених “поремећаја”, у смислу активности заједнице, већ истовремено наносе огромну штету пољопривредном потенцијалу села и угрожавају пољопривредну производњу и индустрију, која од ње зависи. Демографско пражњење, заостајање у економској развијености и недовољно диверсификована економска структура подручја, условили су маргинализацију општине.

У 51 насеља ове општине живи 17.532 становника, где су 8.751 особе припадници мушког, а 8.781 особа женског пола. Пунолетно становништво износи 14.599 становника.

Број пољопривредних домаћинстава на територији општине Владичин Хан износи 6456. Број запослених чланова газдистава и стално запослени на газдинствима према полу и правном статусу газдистава износи 6.737 и то: 2.994 жене и 3.743 мушкарци.

Пољопривредом се бави углавном старије становништво са нижим образовањем, док је млађих и образованијих људи мање. Носиоци пољопривредних газдистава су углавном старији чланови домаћинства. Активно становништво се бави осим пољопривреде и другим делатностима. Скоро сва сеоска насеља имају развијену инфраструктуру и добру повезаност са Владичиним Ханом и другим насељима у округу. Она сеоска насеља која су се урбанизовала и где је индустријализација увелико узела маха значајни су произвођачи, не само пољопривредних већ и индустријских производа. У њима је све већи број мешовитих породичних газдистава где чланови стичу приходе поред пољопривреде и из других делатности.

Структура пољопривредних газдинстава: Укупан број домаћинстава на територији општине Владичин Хан износи 6.465. Од тога на селу има 3.784 домаћинстава, а 2.317 је пољопривредних газдинстава. Углавном су то мешовита породична газдинстава где чланови стичу приходе поред пољопривреде и из других делатности. Чланови газдинства и стално запошљени на газдинству на подручју општине Владичин Хан је 6.737 становника, од тога 2.994. су жене, а 3743 становника су мушкарци. Просечна величина површине коришћеног пољопривредног земљишта по газдинству износи 2,36 ха као и 2,24 грла стоке . Удео млађе популације се смањује, а повећава проценат старијег становништва. Из села су мигрирали млађи и образованији чланови, а остали старији и мање образовани. Сеоска насеља се намећу као значајни чиниоци у производњи хране и унапређења пољопривреде и руралног развоја иако се сеоско становништво поред пољопривреде бави и другим делатностима.

Производња пољопривредних производа: Већина испитаних домаћинстава су регистрована пољопривредна газдинства (95%), користе земљу у пољопривредне сврхе и обрађују је. 5% испитаника нема регистровано газдинство, а као главне разлоге наводе нерешене имовинске односе. Посматрано према изворима прихода, највећи део (44%) газдинстава спада у категорију мешовитих газдинства која своје приходе остварују делом из пољопривреде а делом из ван пољопривредних делатности.

Ресурси на којима се заснива пољопривреда у одређеном подручју имају важну, али не и пресудну улогу на конкурентност. Сектор воћарства расте, бележи знатан пораст. У структури површина вишегодишњих засада од воћарских култура издвајају се засади малина, вишња, јабука, шљива, а у последње време на мањим површинама јагоде, купина, аронија и рибизле. Сектор повртарства, и то првенствено лако кварљиво, али и тешко кварљиво поврће, имају ниску производњу, на које треба обратити пажњу и усмерити стратешке мере подршке. Проблем представља изостајање организованог откупа пољопривредних производа. Ратарство, отежано факторима попут малог и уситњеног поседа, ниског степена коришћења механизације и слабе употребе ђубрива, показује пад производње, односно смањење приноса за све ратарске културе. Сточарство је ранијих година била основна грана пољопривреде и истовремено и најпрофитабилнија грана у овом крају. На територији општине Владичин Хан сада се произведи знатно мања количина млека у односу на ранији период. Просечан принос меда по кошници креће се око 12 кг по кошници годишње.

Што се тиче приноса (тона/ха) по задњем попису доступни су само подаци о приносима на нивоу РС и региона РС, али не и по општинама.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Већина домаћинстава сматра да произвођачи у њиховом селу нису удружени ни на који начин. Са друге стране, мештани повремено сарађују са комшијама или члановима породице кроз размену рада. Високо незадовољство задругама произилази из чињенице да не постоји организовани откуп и продаја пољопривредних производа. Непостојање задруга и хронични недостатак средстава за инвестирање у повећање или побољшање постојеће пољопривредне производње знатно утиче на обим и квалитет пољопривредне производње у региону. Мали посед, застарела механизација и агротехника, недостатак квалитетне стоке у структури свих идентификованих проблема заузима 25%. На територији општине Владичин Хан постоје 4 регистроване пољопривредне задруге, као и 4 пољопривредна удружења и то: Удружење малинара Црвени Дукат и удружење сточара Село Наше, као и два удружења пчелара: „Медена“ Владичин Хан и „Морава“ Стубал . Сва ова удружења и задруге нису далеко одмакли од саме регистрације, а задруга „GREEN MILK“ добила је као новоформирана задруга подстицајна средства од државе у висини од 6.000.000,00 динара, бавила се прерадом млека. У њиховом раду постоји много недостатака, нарочито код удружења. Један од њих јесте немогућност добре организације и других послова везано за производњу и пласирање пољопривредних производа, а све због недостатка руководећег – управљачког кадра, тако да функционисање није на задовољавајућем нивоу. Што се тиче задруга њихов највећи проблем је складишни простор.

Трансфер знања и информација: Општина Владичин Хан придаје значај унапређењу знања и примена технологија код пољопривредних произвођача. У буџету општине Владичин Хан за ове намене су

предвиђена знатна средства. Обуке се спроводе на практичном и теорисјком нивоу. У ту сврху се реализују бројни пројекти чији су носиоци како Општина тако и разни донаторски програми, НВО сектори и остали субјекти укључени у систем реализације развоја пољопривредне производње.

Један број пољопривредних произвођача одлично разуме потребу за сталним учењем и саветовањем, показује цдобар степен интересовања и спровођење савета стручних саветодаваца у пољопривреди. Међутим, насупрот њима велики број пољопривредника је веома пасиван у погледу прихватања нових информација и сазнања везана за технологију производње и др. у вези пољопривреде, што је уско повезано са нивоом образовања.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Управљање ризицима	104	2.200.000,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		2.200.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	500.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		500.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера...

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке... (без пренетих обавеза)	2.700.000,00

Буџет	Вредност у РСД
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	2.200.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	500.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера...	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група, потенцијални корисници мера подршке су: регистрована пољопривредна газдинства, са територије општине Владичин Хан са активним статусом уписана у Регистар у складу са Правилником о упису у Регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације, пољопривредна удружења (пчелара, овчара, малинара..), пољопривредне задруге у активном статусу, а чије је седиште на територији општине Владичин Хан и да програме реализују на територији општине Владичин Хан, као и предузетници, правна лица и центри за едукацију из области пољопривреде која су основана ради пружања саветодавних и других услуга.

Реализација Програма односно дефинисане мере допринеће: повећању продуктивности пољопривредне производње, побољшању конкурентности производа, смањењу производних трошкова, побољшању квалитета производа уз испуњавање националних и ЕУ стандарда у области безбедности хране и заштите животне средине, очувању производње традиционалних производа повезивање сектора пољопривреде и сектора туризмса, подстицању запошљавања, samozapošljavanja и удруживања пољопривредних произвођача, увођење нових технологија и иновација и отварање нових тржишних могућности.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње, континуитет у обуци и у стручном усавшавању пољопривредника, упознавање са новом механизацијом кроз посете сајмовима пољопривреде, заштита пољопривредних засада и усева набавком противградних ракета.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Општина континуирано током читаве године спроводи активности на информисању пољопривредних произвођача о мерама за подстицај развоја пољопривреде које се спроводе из буџета Општине али и о свим мерама које спроводи Министарство пољопривреде, затим донаторски програми који делују на територији Општине невладине организације, Фондације и др.

По усвајању Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију општине Владичин Хан за 2026. годину од стране Скупштине општине Владичин Хан, исти се објављује у Службеном гласнику града Врања.

Пољопривредни произвођачи о могућностима из програма мера као и о начину остваривања права на коришћење подстицајних средстава по Програму мера биће информисани директним разговором у пољопривредној стручној служби Општинске управе општине Владичин Хан, путем локалних и регионалних средстава јавног информисања (инфо Хан, ТВ Коперникус, ТВ Врање, ОК радио и др.) организовањем трибина у сеоским месним заједницама, преко друштвених мрежа и општинског веб сајта.

Мониторинг и евалуација: Извештај о спроведеним мерама подноси Помоћник председника Општине

Владичин Хан задужен за област пољопривреде Општинском већу Општине Владичин Хан а затим и Скупштини Општине на усвајање.

Сам извештај мора да садржи износ средстава која су утрошена по свакој предвиђеној мери, извештај о испуњењу сваке мере, број обухваћених домаћинстава програмом, а на основу предвиђених индикатора остварења циљева и резултата која су задати у програму.

Током периода реализације Програма, мониторинг и евалуацију врши Одељење за финансије и привреду – врши контролу документације и законску исправност поднетих захтева, у оквиру своје надлежности, као и комисије и друга радна тела која се формирају у периоду реализације самог Програма, а које углавном имају задатак процене потенцијалних корисника мера и контроле наменског коришћења одобрених средстава. На основу систематизованих података радних тела и комисија и крајњих корисника, Одељење за финансије и привреду-запослени на пословима пољопривреде, прати годишњу реализацију, остварене резултате и ефекте спроведених мера Програма и даје предлог о даљем спровођењу истих или увођењу нових мера подршке.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.1.1. Образложење: Заштита пољопривредних усева од града је једна од активности које Општина Владичин Хан редовно спроводи више година уназад. На територији Општине Владичин Хан постоје 8 противградних станица те је и ове године намера да се изврши набавка ракета за противградне станице. Ове мере подржавају рад Републичког хидрометеоролошког завода и противградне заштите на територији Општине Владичин Хан.

2.1.2. Циљеви мере: Заштита пољопривредних површина под ратарским, повртарским и воћарским засадама.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.1.4. Крајњи корисници: Општина Владичин Хан

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Не постоје општи критеријуми за кориснике јер ће све противградне станице добити ракете и свим стрелцима ће бити исплаћене надокнаде.

2.1.7. Специфични критеријуми: Стрелцима ће бити исплаћене надокнаде у складу са оценама које добију од РХЗ Србије са којима и имају склопљен Уговор о раду, пропорционално износу које одобри Општинско веће општине Владичин Хан, а на предлог Одељења за финансије и привреду.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.1	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема критеријума селекције	не	

2.1.10. Интензитет помоћи: 100%

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број испоручених ракета
2	Број исплаћених стрелаца

2.1.12. Административна процедура: Административна процедура: У складу са досадашњом праксом Републички хидрометеоролошки завод ће поднети захтев Општинском већу општине Владичин Хан за набавку ракета. Општинско веће доноси Одлуку о набавци. Спроводи се поступак јавне набавке мале вредности, закључује се уговор о набавци и врши се испорука ракета противградним станицама. Републички хидрометеоролошки завод ће доставити општини Владичин Хан списак стрелаца противградних станица на територији општине Владичин Хан са оценама њиховог рада, а Општинско веће Општине Владичин Хан ће одобрити исплату на основу предлога који достави служба за послове пољопривреде Општинске Управе општине Владичин Хан.

2.2. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и

руралном развоју

2.2.1. Образложење: Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и едукацији. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи, примењују иновације у производњи. Ова мера је у складу са националном Стратегијом, односно са постављеним националним и локалним приоритетима. Стицања нових знања на студијским путовањима, посетама сајмовима, изложбама и манифестацијама биће усмерена на потенцијалне произвођаче, како би се подигла свест и унапредило знање из области пољопривреде. На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да занемарљиви број носиоца газдинстава има стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом. Стручна служба за пољопривреду Врање ради на пружање стручних савета и услуга, пренос практичних знања и вештина ради унапређења производње; упознавање пољопривредних произвођача са добром пољопривредном праксом помоћ у афирмацији руралног развоја пружање стручне помоћи у примени нових технологија пружање савета о заштити биља на основу података прогнозно - извештајне службе; подстицање интересног удруживања и предузетништва у пољопривреди; давање савета и препорука о рационалном коришћењу земљишта; пружање саветодавне помоћи у другим областима за које пољопривредни произвођачи исказују интерес. Обилазак одабраних пољопривредних газдинстава и осталих заинтересованих на територији општине Владичин Хан попуњавању захтева и комплетирању документације за упис и обнову регистрације пољопривредних газдинстава, попуњавању захтева и комплетирању документације за остваривање подстицаја по основу подстицаја у биљној производњи, по основу регреса за гориво и регреса за ђубриво, као и за попуњавање захтева за остваривање подстицаја у сточарској производњи. Услуге за регистрована пољопривредна газдинства су бесплатне Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.–2024. Приоритетно подручје 5. - Унапређење система трансфера знања и развоја људских потенцијала. Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Посета сајмовима пољопривреде као што су Сајам пољопривреде у Београду и у Новом Саду и сајмови Пчеларства постали су традиција коју Општина Владичин Хан организује сваке године. И ове године се планира финансирање посета сајму пољопривреде у Новом Саду, посета пролећном и јесењем сајму Пчеларства, као и посета Међународном сајму воћарства, виноградарства и повртарства у Београду у фебруару месецу. Ангажовање пољопривредне саветодавне и стручне службе Врања за одржавање едукација воћарима са територије Општине Владичин Хан.

Ове мере подржавају пољопривреднике који се баве узгојем крупне стоке, узгојем пчела као и воћарима те је на овом местима идеална прилика да се пољопривредници упознају са новом механизацијом, опремом, технологијом рада и др.

2.2.2. Циљеви мере: Ефикасније бављење пољопривредника својом делатношћу.

Општи циљеви: развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању; одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва; унапређење техничко-технолошке опремљености; одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

Специфични циљеви: повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва; примена нових технологија и иновација; техничко и кадровско унапређење институција укључених у систем креирања и трансфера знања; Проширење понуде образовних и тренинг програма свих нивоа и типова образовања; јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовањем.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Не постоји финансирање из другог извора.

2.2.4. Крајњи корисници: општина Владичин Хан.

2.2.5. Економска одрживост: Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост кроз бизнис план.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: За меру 402.1. корисник да је уписан у Регистар пољопривредних газдинства са активним статусом са пребивалиштем и производњом на територији општине Владичин Хан; за меру 402.2. корисник да је уписан у Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења; да је предавач на факултету; да поседује саветодавну лиценцу.

2.2.7. Специфични критеријуми: За меру 402.1. нема специфичних критеријума, а за меру 402.2. корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуство у пружању услуге (референца) као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи).

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	При реализацији ове мере не примењује се критеријум селекције, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева до утрошка средстава.	не	

2.2.10. Интензитет помоћи: 100%

Општина Владичин Хан финансира посете сајмовима, семинарима и другим организованим скуповима едукативног и информативног карактера тако што сноси трошкове превоза у износу од 100% економске цене. Општина Владичин Хан финансира део мере која се односи на стручне активности у стицању вештина и показне активности са највише 100% учешћа. Општина Владичин Хан финансира до 100% мере за студијско – истраживачке пројекте као и за израду Стратегије развоја пољопривреде. У делу мере који се односи на организовање предавања и едукације општина ће учествовати до 100% трошкова предавача и организације.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број учесника сајмова и студијских путовања
2	Број посећених и одржаних манифестација
3	Укупан број учесника предавања, обука

2.2.12. Административна процедура: Реализација ове мере састоји се из два дела и то одабира учесника-пољопривредних произвођача и одабира крајњег корисника.

Одабир учесника-пољопривредних произвођача за одлазак на сајмове пољопривреде спроводи ће лица одређена испред Општине путем сачињавања списка пријављених заинтересованих лица. Списак места ће се попуњавати по принципу првопристиглих пријава. Стручна служба Општинске управе Владичин Хан извршиће уговарање превозника за сајмове, извршиће све уплате неопходне за организовање посете. Избор пружаоца услуге превоза вршиће се у складу са Законом о јавним набавкама

Одабир крајњег корисника финансијских средстава ових мера, односно одабир пружаоца услуга (Института, Факултета, Научно истраживачке институције, Агенције, консултантске куће, саветодавне службе и друга правна и физичка лица) спроводи општина Владичин Хан у складу са Законом о јавним набавкама. Сагласност на организовање студијског путовања и истраживања даје председник општине Владичин Хан. Наведеном одлуком биће детаљније утврђена процедура и услови организовања студијског путовања и истраживања. После утврђеног списка пољопривредника за студијско путовање спровешће се законска процедура за избор најповољније куће која ће извршити организацију, путовање и смештај пољопривредника за време студијског путовања.

У складу са досадашњом праксом председник општине ће одржати састанак са пољопривредном стручном службом и руководиоцима удружења, задруга...где ће се дефинисати број сајмова као и број

лица које ће посетити сајмове, као и састанак са пољопривредном стручном службом и воћарима, сточарима на коме ће се дефинисати теме за стручну едукацију пољопривредника где ће након састанка стручна служба урадити програм и држати едукације по програму.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Јужне и Источне Србије	рзс*
Област	Пчињска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	366 км	рзс*
Број насеља	51	рзс*
Број катастарских општина	51	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	51	
Демографски показатељи		
Број становника	17.532	рзс**
Број домаћинстава	6.465	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	47,90	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-3,69	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-16,42	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13,37	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	23,12	рзс**
Просечна старост	44,89	рзс*
Индекс старења	1,22	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	12,54	рзс*
Основно образовање (%)	23,09	рзс*
Средње образовање (%)	50,14	рзс*
Више и високо образовање (%)	14,05	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	30,75	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Углавном брдско и планинско подручје са мањим учешћем равничарског	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Слабо кисела до кисело хетерогена	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	715,1	Интерни
Средња годишња температура (оС)	11,1	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Река Јужна Морава, њена притока Врла и још 17 притока- водотоци II реда.	Интерни
Површина под шумом (ha)	25.039,94	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	69,55	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	0	рзс*
Посечена дрвна маса (m ³)	30.882,41	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	3.784	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2.317	Управа за трезор

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
- породична пољопривредна газдинства (%)	2.309	
- правна лица и предузетници (%)	8	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	5.877,37	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	16,07	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште: 2.001,09 ха (34,05 %); воћњаци: 1.754,66ха (29,85%); виногради: 7,34 ха (0,12%); ливаде и пашњаци: 1.950,78 ха (33,19 %); остало: 163,50 ха (2,78 %). Укупно: 5.877,37 ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Жита: 1.202,34 ха (60,08%); индустријско биље: 5,24 ха (0,26%); поврће: 179,92 ха (8,99 %); крмно биље: 362,91 ха (18,14 %); остало: 250,68 ха (12,53%). Укупно: 2.001,09 ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	2,36	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	104,1587	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	1600	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	560	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	675,1204	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	445,6858	Интерни
- физичка лица (%)	45,82	Интерни
- правна лица (%)	54,18	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	1.034 говеда, 3072 свиње, 1004 оваца, 673 коза, 10.157 кошница пчеле	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	/	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	/	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	/	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	мин. ђуб. бр. ПГ 2.317 на 3.763,09 ха, стајњак бр. ПГ 2.217	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	6.737	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	на породичном ПГ: 6724 на газдинству правног лица/предузетника: 13	рзс***
Годишње радне јединице (број)	1041	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	8	Интерни
- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
Саобраћајна инфраструктура		
Дужина путева(km)	284,3	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	1 пошта са 4 испоставе, 3450 претплатника	рзс*
Водопривредна инфраструктура		

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	5.156	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	2.814	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	388.996	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	/	рзс*
Енергетска инфраструктура		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	ХЕ Врла 4 (ХЕ Ђердап) и МХЕ	Интерни
Социјална инфраструктура		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	Предшколска установа једна (1), Основне школе четири (4) и средње школе две (2).	рзс*
Број становника на једног лекара	501	рзс*
Број корисника социјалне заштите	4.433	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	5.391	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	572	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	/	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	200	ПССС

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН

БРОЈ: 06-27/7/26-I

ДАНА: 23.03.2026. године

М.П.

ПРЕДСЕДНИЦА,

_____

Данијела Поповић